

Cosaint Shibhialta - I dtreo 2030

“Oibrithe Deonacha atá ag freastal ar an bpobal”

1. Ról na Cosanta Sibhialta

Eagraíocht reachtúil bunaithe ar oibrithe deonacha is ea Cosaint Shibhialta (Cosaint Shomh) a bhfuil lorg náisiúnta aici, a bunaíodh i 1951. I dtéarmaí Rialtais láir, tagann freagracht as an eagraíocht faoi choimirce na Roinne Cosanta. Go náisiúnta, déanann 35 Oifigeach Cosanta Sibhialta de chuid an Údaráis Áitiúil bainistíocht ar Chosaint Shibhialta agus tá thart ar 3,500 saorálaí ann. Tá an eagraíocht Cosanta Sibhialta ag brath ar na saorálaithe a gcuid ama agus saineolais a thabhairt go saor.

Léiríonn an obair dheonach laistigh den Chosaint Shibhialta an chuid is fearr de shochaí na hÉireann agus tá an Rialtas feasach ar an obair a dhéanann saorálaithe Cosanta Sibhialta gach seachtain agus tá siad buíoch díobh. Mar atá leagtha amach i bPáipéar Bán an Rialtais 2015 ar Chosaint is sainmharc mór é éiteas deonach na Cosanta Sibhialta agus ba mhaith leis an Rialtas meas a chothú air agus tacú leis sa todhchaí. Deimhnítear sa Pháipéar Bán tiomantas leanúnach an Rialtais d’fhorbairt na Cosanta Sibhialta.

Deirtear sa Pháipéar Bán freisin go leanfar ag forbairt todhchaí na Cosanta Sibhialta timpeall ar a gcuspóir straitéiseach lárnach tacú leis na Príomhghníomhaireachtaí Freagartha i gcásanna éigeandála agus neamhéigeandála éagsúla.

Tá caidreamh an-dearfach ag an gCosaint Shibhialta leis na Príomhghníomhaireachtaí Freagartha. Cuirtear tacaíocht éigeandála ar fáil de réir mar is gá agus nuair is féidir do na gníomhaireachtaí agus sa chomhthéacs sin tá ról an-soiléir ag an gCosaint Shibhialta sa Chreat um Bainistíocht Mór Éigeandála. Ina theannta sin, thar na blianta baineadh úsáid as saorálaithe Cosanta Sibhialta i ról éagsúla tacaíochta pobail ag an leibhéal áitiúil. Nuair a cheadaíonn acmhainní agus le comhaontú an Údaráis Áitiúil, leanfaidh Cosaint Shibhialta ag tacú le himeachtaí pobail iomchuí.

2. Ról agus Freagracht na Roinne Cosanta

Is é an tAire Cosanta a leagann síos beartas um Chosaint Shibhialta trí Bhrainse na Cosanta Sibhialta sa Roinn Cosanta. Tá an Roinn freagrach freisin as bainistíocht straitéiseach agus forbairt na Cosanta Sibhialta ar leibhéal náisiúnta. Chomh maith le cúnaimh deontais 70% ar a mhéad a sholáthar, soláthraíonn an Roinn tacaíochtaí eile d’aonaid Cosanta Sibhialta áitiúla mar oiliúint lárnach do theagascóirí áitiúla i gcóras “traenáil an traenálaí” tríd an gColáiste Cosanta Sibhialta i Ros Cré. Soláthraíonn an Roinn feithiclí, trealamh, éide agus trealamh cosanta pearsanta d’oibrithe deonacha Cosanta Sibhialta freisin.

3. Ról agus Freagracht an Údaráis Áitiúil

Tá freagracht fhoriomlán ar an Údarás Áitiúil as na hoibríochtaí laethúla laistigh dá Údarás Áitiúil faoi seach. Is é an tOifigeach Cosanta Sibhialta an duine lárnach laistigh den Údarás Áitiúil i gcomhthéacs na Cosanta Sibhialta. I roinnt contaetha, tacaíonn Oifigeach Cosanta Sibhialta Cúnta amháin nó níos mó leis. Is fostaí lánaimseartha de chuid an Údaráis Áitiúil an tOifigeach Cosanta Sibhialta.

Is é ról an Oifigh Cosanta Sibhialta beartas um Chosaint Shibhialta a sheachadadh agus seirbhísí Cosanta Sibhialta a riar san Údarás Áitiúil. Tá siad freagrach as saorálaithe a earcú, a eagrú agus a bhainistiú agus as a chinntiú go bhfuil siad oilte go cuí. Déanann siad ionadaíocht freisin ar Chosaint

Shibhialta ar struchtúir phleanála éigeandála áitiúla agus caidrimh láidre a fhorbairt le príomhphearsanra áitiúla laistigh de na Príomhghníomhaireachtaí Freagartha.

4. Croí-Sheirbhísí Cosanta Sibhialta

Is iad na cúig sheirbhís lárnacha Cosanta Sibhialta atá ag dul ar aghaidh:

a. Pearsanra agus trealamh oilte a sholáthar chun cabhrú le freagairt ar éigeandálaí, dá ngairtear **“Freagairt Éigeandála”** anseo feasta,

b. Pearsanra agus trealamh oilte a sholáthar chun cabhrú le cuardach agus tarrtháil do dhaoine ar iarraidh dá ngairtear **“Cuardaigh agus Tarrtháil”** anseo feasta,

c. Pearsanra seirbhíse míochaine réamhospidéil a sholáthar, dá ngairtear **“Freagra Leighis”** anseo feasta,

d. Pearsanra agus trealamh oilte a sholáthar i gcomhthéacs **“Cúnamh Pobail”**, agus

e. **“Seirbhís Monatóireachta Radaíochta”** a sholáthar.

Ba cheart go mbeadh pearsanra agus trealamh oilte ag gach aonad Cosanta Sibhialta de chuid an Údaráis Áitiúil chun ligean dóibh tabhairt faoi gach ceann de na cúig sheirbhís lárnacha a mhínítear tuilleadh thíos. Tá soláthar aon cheann de na croí-sheirbhísí seo ag brath ar oibrithe deonacha atá oilte go cuí a bheith ar fáil in Údaráis Áitiúla.

Pléitear tacaíochtaí oibríochta lena n-áirítear drón, mapáil, sonóir, madraí cuardaigh, leas agus cumarsáid i gcuid 6, ach féadtar iad a úsáid ar fud na gcúig chroísheirbhís.

A. Freagra Éigeandála

Tacóidh Freagra Éigeandála Civil Defence leis na Príomhghníomhaireachtaí Freagartha in amanna éigeandála. Féadfaidh na nithe seo a leanas a bheith san áireamh:

- ról atá leagtha amach do Chosaint Shibhialta laistigh de Phlean Mór Éigeandála an Údaráis Áitiúil faoi seach,

- tacú leis an Údarás Áitiúil le linn tuilte trí aonaid AFS um Chosaint Shibhialta agus foirne Swiftwater,

- tacú leis na Príomhghníomhaireachtaí Freagartha - Údaráis Áitiúla, FSS agus an Garda Síochána chun freagairt éigeandála a sholáthar lena n-áirítear imeachtaí drochaimsire,

- tacú leis an Údarás Áitiúil trí dhaoine easáitithe a iompar óna dtithe chuig ionaid scíthe ainmnithe Údaráis Áitiúil. Mar atá leagtha amach i dTreoir 6 MEM, tá an tÚdarás Áitiúil freagrach as foireann a chur ar ionaid scíthe agus as daoine a bhfuil tionchar orthu a chlárú. Féadfaidh Cosaint Shibhialta cúnamh a thabhairt, má iarrann an tÚdarás Áitiúil air. Féadfaidh Cosaint Shibhialta ar leithligh ionaid scíthe oiriúnacha a shaináithint roimh éigeandáil, má iarrann an tÚdarás Áitiúil air.

- cúnamh agus cúltaca a sholáthar do Phríomhghníomhaireachtaí Freagartha de réir Meabhráin Tuisceana agus Comhaontuithe Idirchaidrimh.

Cé go bhféadfadh sé go n-iarrfaí ar Chosaint Shibhialta tabhairt faoi ghníomhaíochtaí eile ag eagraíochtaí lena n-áirítear na Príomhghníomhaireachtaí Freagartha a bhfuil ionadaíocht acu ar an nGrúpa Náisiúnta Comhordaithe Éigeandála atá ag brath ar oibrithe deonacha atá oilte go cuí a bheith ar fáil laistigh d’Údaráis Áitiúla.

B. Cuardaigh agus Tarrtháil

Leanfaidh Cosaint Sibhialta ag tacú agus ag cabhrú leis an nGarda Síochána sa réimse seo. Deimhneoidh an Roinn Cosanta Bainisteoirí Cuardaigh agus Teagascóirí chun pearsanra oilte a sholáthar mar Fhreagróirí Cuardaigh agus mar Cheannairí Foirne Cuardaigh.

C. Freagra Leighis

Leanfaidh an Chosaint Sibhialta ag soláthar seirbhíse míochaine éigeandála ceadúnaithe de chuid na Comhairle Cúraim Éigeandála Réamh-Ospidéal (PHECC). Leanfaidh an Roinn Cosanta ag deimhniú teagascóirí maidir le Céadfheagairt Cairdiach, Freagra Garchabhrach agus Céadfheagairt Éigeandála. Leanfaidh an Roinn Cosanta ag bainistiú seachadadh cúrsaí Teicneoirí Leighis Éigeandála nuair a bhíonn cúrsaí den sórt sin ag teastáil. Comhlíonfaidh deimhniú agus athdheimhniú caighdeáin PHECC.

D. Cúnamh Pobail

Cé gurb é tacaíocht éigeandála tasc tosaíochta na Cosanta Sibhialta, de réir a nádúir ní bhíonn imeachtaí den sórt sin rialta. Sa chomhthéacs sin, tugann imeachtaí pobail deis d'oibríthe deonacha a gcuid scileanna a chleachtadh, próifíl na heagraíochta a ardú agus féadfaidh siad saorálaithe nua a mhealladh. Baineann oibríthe deonacha taitneamh agus bródúil as a bheith ag cur le himeachtaí laistigh dá bpobal áitiúil féin. Nuair a cheadaíonn acmhainní, leanfaidh an Chosaint Sibhialta ag tacú le himeachtaí pobail iomchuí. Tabharfar tosaíocht d'údaráis áitiúla, imeachtaí carthanúla agus neamhbhrabúis. Is féidir go mbeadh go leor cineálacha tacaíochta Cosanta Sibhialta d'imeachtaí pobail, lena n-áirítear clúdach míochaine agus clúdach báid sábháilteachta a sholáthar. Má tá Cosaint Sibhialta ag soláthar cineálacha eile "Cúnaimh Pobail", ba cheart don Údarás Áitiúil a chinntiú go bhfuil na hoibríthe deonacha oilte go cuí.

E. Seirbhís Monatóireachta Radaíochta

Ceann de na piléir lárnacha den Chosaint Sibhialta ó bunaíodh é i 1951, is ea monatóireacht radaíochta. In 2015, chomhdhlúthaigh an Roinn Cosanta agus an Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil ról na Cosanta Sibhialta maidir le radaíocht gáma cúlra a thomhas agus sampláil ithreach agus féir chun na stáisiúin taifeadta uathoibríocha atá lonnaithe ar fud an Stáit a fhorlónadh. Réachtálfar cleachtadh slógtha bliantúil i gcomhar leis an nGníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil.

Díreoidh an tacaíocht a sholáthraíonn an Roinn Cosanta, i dtéarmaí maoinithe agus oiliúna, ar na cúig sheirbhís lárnacha seo.

5. Oiliúint

Leanfaidh an Roinn Cosanta ag soláthar oiliúna de réir caighdeán náisiúnta agus idirnáisiúnta do phearsanra Cosanta Sibhialta a thacaíonn le seachadadh na gcúig chroísheirbhís. Áireofar leis seo na réimsí tacaíochta oibríochta, oiliúint tiománaithe, drón, mapáil sonóir, tarrtháil rópa, madraí cuardaigh, láimhseáil láimhe, láimhseáil daoine, leas agus cumarsáid.

Tuairisceoidh an Roinn Cosanta go bliantúil ar líon na saorálaithe Cosanta Sibhialta a chomhlíonann an t-íoschaighdeán oiliúna. Déanfaidh an Roinn Cosanta agus Údarás Áitiúla an caighdeán seo a athbhreithniú go tréimhsiúil.

Leanfaidh an Roinn Cosanta ag deimhniú agus ag dearbhú cáilíochta saorálaithe mar theagascóirí thar raon réimsí a thacaíonn leis na cúig sheirbhís lárnacha.

6. Tacaíochtaí Oibriúcháin um Chosaint Sibhialta

Leanfaidh an Roinn Cosanta ag ceannach trealamh a chuidíonn le hAonaid Cosanta Sibhialta na cúig sheirbhís lárnacha a sholáthar. Cuirfidh sé ranniocaíocht airgeadais ar fáil freisin nuair a bheidh sé ar fáil, chun ligean d'Údarás Áitiúla trealamh Cosanta Sibhialta a fháil.

Toisc go bhfuil árachas lárnach ag an Roinn Cosanta ar gach feithicil agus trealamh Cosanta Sibhialta, bunóidh an Roinn, i gcomhairle leis na hÚdarás Áitiúla, méid cabhlaigh iomchuí don Chosaint Shibhialta.

Tá córas cumarsáide raidió dea-fhorbartha ag Cosaint Shibhialta. Feidhmíonn sé ar leibhéal náisiúnta, réigiúnach agus áitiúil. Leanfaidh Cosaint Shibhialta ag cothabháil agus ag feabhsú a líonra cumarsáide nuair is gá. Is príomhshócmhainn Cosanta Sibhialta é bonneagar cumarsáide láidir agus athléimneach agus é ag tacú leis na Príomhghníomhaireachtaí Freagartha.

Leanfar d'oibríochtaí bádóireachta Cosanta Sibhialta sa limistéar éigeandála agus pobail araon, agus tabharfar faoi de réir Threoirlínte Caighdeánacha Oibriúcháin 2019 d'Oibríochtaí Bádóireachta.

Leanfaidh an Roinn Cosanta ag tacú go teicniúil agus go airgeadais le drones, sonar, mapáil agus madraí cuardaigh mar thacaíochtaí oibríochta lárnacha.

Leanfaidh Údarás Áitiúla ag tabhairt aire do leas a gcuid saorálaithe trína chinntiú go bhfaigheann siad bia, uisce agus sólaistí agus iad ar dhualgais Cosanta Sibhialta.

7. **Foirne Bainistíochta Géarchéime Údarás Áitiúil**

Toisc gur seirbhís de chuid an Údarás Áitiúil an tseirbhís Cosanta Sibhialta, ba cheart foráil a dhéanamh i ngach Plean Mór Éigeandála de chuid an Údarás Áitiúil chun acmhainní Cosanta Sibhialta a áireamh. Ina theannta sin, ba cheart foráil a dhéanamh chun an tOifigeach Cosanta Sibhialta a cheapadh ar Fhoirne Bainistíochta Géarchéime an Údarás Áitiúil faoi seach chun tosaíocht, comhordú agus úsáid éifeachtach na Cosanta Sibhialta a chinntiú le linn éigeandálaí.

8. **Aonaid Chosanta Sibhialta na nÚdarás Áitiúil ag tabhairt faoi Ghníomhaíochtaí eile**

Más mian le hÚdarás Áitiúla aonair tabhairt faoi ghníomhaíochtaí seachas iad siúd laistigh de na cúig sheirbhís lárnacha, ba cheart dóibh a chinntiú go ndearna siad measúnuithe riosca, go bhfuil beartais iomchuí i bhfeidhm acu agus go bhfuil oiliúint ábhartha curtha ar fáil. Ba cheart sonraí faoi ghníomhaíochtaí breise den sórt sin a leagan amach i bPlean Cosanta Sibhialta an Údarás Áitiúil mar a cheanglaítear leis an Acht um Chosaint Shibhialta, 2012.

Caithfidh an tÚdarás Áitiúil dul i gcomhairle leis an Roinn Cosanta sula dtugann sé faoi ghníomhaíochtaí den sórt sin chun a chinntiú go bhfuil siad cumhdaithe ag árachas Cosanta Sibhialta agus go bhfuil siad ag teacht leis an ról atá leagtha amach don Chosaint Shibhialta laistigh de Pháipéar Bán an Rialtais ar Chosaint 2015.

9. **Athbhreithniú agus Cur i bhFeidhm i dTreo 2030**

Déanfar plean feidhmithe chun "I dTreo 2030" a sheachadadh a dhréachtú, a mhonatóiriú agus a athbhreithniú trí roinnt fóraim;

- a. Tionólfadh an Roinn Cosanta an Fhoireann Treorach Idirghníomhaireachta go réamhghníomhach dhá uair sa bhliain ar a laghad chun a chinntiú go bhforbrófar seirbhísí agus cumais Cosanta Sibhialta chun freastal ar riachtanais na bPríomhghníomhaireachtaí Freagartha. Cinnteoidh an Fhoireann Treorach Idirghníomhaireachta freisin go bhfanfaidh croí-sheirbhísí Cosaint Shibhialta ábhartha do riachtanais athraitheacha ar leibhéal náisiúnta, réigiúnach agus áitiúil.

- b. Buailfidh an Roinn Cosanta le chéile dhá uair sa bhliain ar a laghad le fochoiste ábhartha an Chumainn Bainistíochta Contae agus Cathrach chun athbhreithniú a dhéanamh ar chur i bhfeidhm “I dTreo 2030” agus ar aon ábhair eile a bhaineann le Cosaint Sibhialta.
- c. Buailfidh an Roinn Cosanta le hionadaithe ó Oifigigh Cosanta Sibhialta na nÚdarás Áitiúil ceithre huaire sa bhliain. Leanfaidh sé de bheith ag bualadh agus ag obair go dlúth le hOifigigh Cosanta Sibhialta an Údaráis Áitiúil, le hOifigigh Cúnta Cosanta Sibhialta agus le saorálaithe.

Déanfar Meabhráin um Chomhaontuithe Tuisceana agus Idirchaidrimh a dhréachtú agus a nuashonrú leis na Príomhghníomhaireachtaí Freagartha ionas go mbeidh soiléireacht ann maidir leis an méid a bhfuiltear ag súil leis ó Chosaint Sibhialta. Beidh comhairliúchán ar siúl leis na páirtithe leasmhara go léir lena n-áirítear Oifigigh Cosanta Sibhialta na nÚdarás Áitiúil agus na cáipéisí seo á ndréachtú.

Críoch

